

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **V. T. T.**, zastoupena Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2016, č. j. MV-34024-4/SO-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 10. 2017, č. j. 11 A 56/2016 - 50, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobkyně **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozsudkem Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 5. 10. 2017, č. j. 11 A 56/2016 - 50, byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2016, č. j. MV-34024-4/SO-2016 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaný nevyhověl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 8. 12. 2015, č. j. OAM-12814-47/PP-2014, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky.

II. Návrh na odkladný účinek

[2] Nejvyšší správní soud obdržel ve výše nadepsané věci dne 19. 10. 2017 kasační stížnost žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“), kterou se domáhá zrušení shora označeného rozsudku městského soudu. Současně stěžovatelka podala návrh na přiznání odkladného účinku dle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelka odůvodnila v doplnění kasační stížnosti ze dne 30. 11. 2017 tak, že v opačném případě by musela z území České republiky vycestovat, což by pro ni znamenalo nenahraditelnou újmu. Stěžovatelka by se v podstatě neměla kam vrátit, neboť v České republice žijí všichni její příbuzní včetně manžela, který má povolen trvalý pobyt, a jediného syna, který je občanem ČR. Stěžovatelka je

ve věku 62 let a v domovské zemi nemá žádné zázemí ani možnost obživy. Pravomocným rozhodnutím o zamítnutí její žádosti ztrácí stěžovatelka možnost legitimně pobývat na území České republiky, čímž by došlo k přerušení a poškození jejích sociálních a rodinných vazeb, jakož i k ukončení sdílení společné domácnosti s občanem České republiky, a tedy k nucenému zrušení důvodu, na základě kterého stěžovatelka legitimně žádala o udělení přechodného pobytu. Dle názoru stěžovatelky se přiznání odkladného účinku nedotkne práv třetích osob a není ani v rozporu s veřejným zájmem. Veškeré náklady spojené s pobytem stěžovatelky hradí její syn, takže nehrozí jakékoliv zatížení veřejných rozpočtů ze strany stěžovatelky.

[4] Podle stěžovatelky by nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti vedlo též k nepřiměřenému zásahu do práva na spravedlivý proces, neboť by jinak nemohla legitimně uplatňovat svá práva v rámci řízení o kasační stížnosti.

[5] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nijak nevyjádřil.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[6] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[7] Odkladný účinek představuje institut mimořádné povahy. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno automaticky očekávat přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno.

[8] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Nejvyšší správní soud proto nejprve posuzoval, jaká újma by vznikla přiznáním, resp. nepřiznáním odkladného účinku stěžovatelům a jiným osobám.

[9] Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, k tomu, aby mohl být kasační stížnosti takový účinek přiznán, musí stěžovatel v prvé řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy tak má stěžovatel (k tomu srovnej např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32, či ze dne 23. 1. 2014, č. j. 6 Ads 99/2013 – 11), který musí v odůvodnění svého návrhu konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Důvody možného vzniku újmy jsou vždy subjektivní, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele.

[10] V daném případě stěžovatelka povinnost tvrzení splnila. Přestože odůvodnila žádost o přiznání odkladného účinku vznikem „nenabraditelné újmy“, Nejvyšší správní soud neshledal,

pokračování

že by nesprávnost použité terminologie, která platila do 31. 12. 2011, bránila přiznání odkladného účinku. Novelou s. ř. s. provedenou zákonem č. 303/2011 Sb. došlo s účinností od 1. 1. 2012 ke změně úpravy podmínek pro přiznání odkladného účinku v § 73. Na rozdíl od předchozí právní úpravy již není nutné prokazovat tzv. „nenabraditelnou újmu“ žalobce (resp. důvodnou obavu její hrozby), ale je třeba prokázat nepoměr mezi újmou, která by vznikla žalobci nepřiznáním odkladného účinku, a případnou újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo.

[11] Stěžovatelka spatřuje hrozící újmu ve znemožnění účasti v soudním řízení, resp. v zásahu do práva na spravedlivý proces, a dále v nutnosti vrátit se do země původu v situaci, kdy je osobou vyššího věku a v domovské zemi nemá žádné zázemí, z čehož plyne i zásah do jejího soukromého a rodinného života. Zároveň by tím byl „odstráněn“ důvod, pro který žádá o udělení přechodného pobytu, neboť v České republice sdílí domácnost se svým synem, občanem České republiky. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že první jmenovaný důvod nepředstavuje újmu, která by splňovala podmínky pro přiznání odkladného účinku. Nejvyšší správní soud upozorňuje, jak již opakovaně vyslovil, že samotné právo stěžovatele účastnit se osobně řízení o kasační stížnosti či být v kontaktu se svým zástupcem, pro přiznání odkladného účinku nepostačuje (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2017, č. j. 6 Azs 261/2017 – 25, či ze dne 11. 10. 2017, č. j. 6 Azs 270/2017 – 28).

[12] Nejvyšší správní soud shledal, že relevantní újmu pro přiznání odkladného účinku představuje nutnost vycestovat z území České republiky a z toho plynoucí důsledky – tvrzená nemožnost starší osoby sdílet domácnost se svým synem (Nejvyšší správní soud tímto nijak nehodnotí důvodnost kasační stížnosti a správnost posouzení rozhodných otázek žalovaným či městským soudem) a zásah do soukromého a rodinného života. Výkonem rozhodnutí by jí proto vznikla nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Soud neseznal, že by přiznání odkladného účinku mohlo v posuzované věci způsobit jiným osobám větší újmu, než která hrozí stěžovatelce. Důvody nevyhovění stěžovatelčině žádosti o povolení k pobytu nebyly takové povahy, že by její další pobyt na území České republiky mohl znamenat hrozící nebezpečí pro třetí osoby, či jinou újmu. Nejvyšší správní soud neshledal ani jiné okolnosti, které by tomu nasvědčovaly. Soud je proto přesvědčen, že nepřiznání odkladného účinku by pro stěžovatelku znamenalo nepoměrně větší újmu, než jaká by jeho přiznáním mohla vzniknout jiným osobám.

[13] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovatelce v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího stěžovatelce s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). S ohledem na skutečnost, že v daném případě jde o neudělení přechodného pobytu z důvodu nesplnění zákonných podmínek a věc se netýká žádného porušování právních předpisů stěžovatelkou, je riziko narušení veřejného zájmu, oproti újmě hrozící stěžovatelce, jen nízké nebo maximálně mírné intenzity. Spočívá v tom, že cizinec, který podle pravomocného rozhodnutí nemá právo pobývat na území České republiky, zde bude moci až do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu setrvat. Proto nelze vyvodit, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2017

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu